

- ▶ Áarjelsaemien gærhkoepplaerie
- ▶ Sørsamisk kirkeblad
- ▶ Sydsamiskt kyrkoblad

Årets museum 2026

Side 3

**Pite- og lulesamisk
menighet kommer**

Side 20

**Biskopar vill värna
urfolksrätten**

Sid 13

**Göökte
jarkoestæjjah**

Bielie 14-15

Takk for at du finst!

Után at du les bladet er det lite meining å skriva. Vi som skriv veit ikkje om du likar det du les, om det vi skriv er interessant, om du blir provosert, glad, litt klokare eller totalt overraska over det vi formidlar. Forhåpentligvis ligg dine reaksjonar i den positive enden av skalaen. Tilbakemeldingar vi får tyder på at folk set pris på at Daerpies Dierie finst. Bladet er trass alt daerpies (nødvendig) – og det er du òg.

Du er nødvendig. For å gi eit komplett samfunn trengst du. Framsida viser feiring av Årets museum 2026.

– Museene er en av demokratiets grunnsteiner. De skal fortelle, forklare og belyse nasjonens og kunstens historie. [Museer] ... kaster flomlys på mindre kjente deler av historien, og fremhever minoritetenes stemme, kulturhistorie, språk og verdighet, skriv juryen til Norges Museumsforbund. Som sørsame – eller ven av det sørsamiske – høyrer du til i landet sin historie, land både som nasjon og stat og ikkje minst område. Så prisen er litt din òg. Ta turen

innom Saemien Sijte og oppleve meir av kvifor du er verdig ein pris.

Ein ny menighet er òg nødvendig. Samisk er ikkje det same som norsk eller svensk. Samar i våre område skjønar godt norsk eller svensk, men nordmenn og svenskar skjønar ganske lite samisk. Det gjeld språk og i like stor grad kultur og livsforståing. Difor er det alle grunn til å gratulera det pite- og lulesamiske miljøet med vedtaket om ein ny kategorialmenighet. Men det er òg grunn til å gratulera Den norske kyrkja med vedtaket – både det at ein erkjenner behovet, men òg at ein vil få tydeleggjort mangfaldet som er i kyrkja. Gjennom menigheten kan kyrkja vera til stades for pite- og lulesamar og samstundes få fram kompetanse som kan vera til nytte for heile kyrkja.

Vi har ulike erfaringar med samiske menigheter/forsamlingar på norsk og svensk side av grensa. Eit sentralt poeng med kategorialmenigheter er at dei

ikkje er alternativ til den lokale menigheten. Ein høyrer fortsatt til kyrkja der ein bur, er fortsatt del av den lokale og nasjonale kyrkja, men ein kan òg ta del i ein menighet som skjønar ditt samiske språk, kultur og livsforståing.

Det samiske nærværet er nødvendig, men blir stadig utfordra. Kor mykje plass får ein ta, eller kor mykje plass må ein gi? Særskilt innan reindrifta blir ein utfordra på dette. No sist har det blitt utfordra i Sverige gjennom rikspolitikarar som vil ta bort reindrifta sin status for å lettare utnytta areal til gruver og annan industri som opplevst ein meiner er kritisk og nødvendig. Biskopane i det nordlege Sverige har respondert på dette med ein klar støtte til urfolksretten sine prinsipp.

– Även för den som inte själv äger renar är renen och marken grundläggande för samisk kultur, skriv biskopane i Luleå, Härnösands og Västerås stift.

Einar Sørliid Bondevik

Saemien

Norges Museumsforbund deler hvert år ut prisen «Årets museum». I år ble prisen tildelt Saemien Sijte på Snåsa. Prisen ble overrakt av H.M. Dronning Sonja som er foreningens høye beskytter.

Prisen ble utdelt under det nasjonale museumsrådet som i år ble holdt 14. april i Kirkenes. Juryleder for Årets museum Bente Estil sier blant annet:

– Saemien Sijte gjør et viktig arbeid som det eneste museet med nasjonalt ansvar for å dokumentere, bevare og formidle sørsamisk historie og kultur. Ved å synliggjøre den dype historien, speile nåtiden og løfte fram sterke sørsamiske stemmer, gir Saemien Sijte viktig håp for framtida. For unge sørsamer er museet både et sted å kjenne seg igjen og en kraft som styrker identitet, fellesskap og stolthet.

SVERIGE

Samiska rådet inom Svenska kyrkan
Kontaktperson: AnnaSara Stenvall
Tel: 0730-96 30 56
E-post: annasarastenvall67@gmail.com
Svenska kyrkan nationell nivå
Handläggare för samiska frågor:
 Lisbeth Hotti
 Svenska kyrkan, 751 70 Uppsala
Tel: 018-16 94 91
E-post: lisbeth.hotti@svenskakyrkan.se
Sydsamiskt arbete i Härnösands stift
Kontaktperson:
 Göran Lundstedt, Härnösands stift,
 box 94, 871 22 Härnösand
Tel: 0611-254 14
E-post: goran.s.lundstedt@svenskakyrkan.se

NORGE

Samisk kirkeråd
Konstituert avdelingsdirektør:
 Vidar Andersen,
 postboks 799 Sentrum, 0106 Oslo
Tlf: 930 65 616
E-post: va589@kirken.no
Leder: May Bente Jönsson
Sørsamisk representant i Samisk kirkeråd:
 Svend Peder Vesterfjell
Saemien åålmegeaerie SÅR/Samisk menighetsråd i sørsamisk område
 www.kirken.no/saemien-åålmege
E-post: samiskmenighet@kirken.no
Leder: Sara Katarina Åhrén
E-post: sara.katarina.ahren@helgelandskyrhuset.no

Medlemmer: Ida Therese Storslett, Laila Anita Otervik, Aud Renander og prest Einar Sørliid Bondevik.
Sekretær: daglig leder (se nedenfor)
Saemien åålmegeaerie beajjetje åejvie/daglig leder i samisk menigheti sørsamisk område:
 Monica Kappfjell
 Gløttvegen 2, 7750 Namdalseid
Mobil: 993 49 477
E-post: mk924@kirken.no
 Prest i sørsamisk område:
 Einar Sørliid Bondevik,
 Sørlandsveien 54, 8624 Mo i Rana
Mobil: 474 53 902
E-post: eb788@kirken.no
 Diakonarbeider i sørsamisk område:
 Bertil Jönsson,
 Dergaveien 57, 7898 Limingen

Mobil: 994 88 827

E-post: bj439@kirken.no
 Menighetspedagog:
 Margrethe Kristin Leine Bientie
 Grendavegen 8, 7370 Brekkebygget
 Mobil: 412 88 227
 E-post: mb789@kirken.no
 (eller liknande):

Nytt format

DD har fått nytt trykkeri og nytt format. Vi håper bladet likevel er lett å kjenne igjen.

Sijte er Årets museum 2026

Saemien Sijte ble stiftet som en kulturforening tilbake i 1964. Formålet var blant annet å sikre et kulturhus med samling av samiske gjenstander og annet som hørte til sørsamisk liv og historie. Etter mye arbeid ble det første bygget tatt i bruk sommeren 1979. Det gikk likevel ikke lag tid før man så behovet for større og bedre lokaler.

Kulturforeningen ble i 2006 omorganisert til en stiftelse og en kulturforening. Det er stiftelsen som eier museumsbygget og står for driften av museet. I 2022 var det så omsider klart for innflytting i nytt bygg på Horjemstangen på Snåsa. Det er fremdeles ønske om større bygg med blant annet auditorium og kontor for leietakere, men årets pris viser tydelig at museet også klarer å drive godt museumsarbeid og formidling i dag.

Museumsdirektør Birgitta Fossum er svært glad for prisen, særskilt at Saemien Sijte fikk den i konkurranse med profilerte prosjekt som

Kunstsilo, Ringve og Rockheim.

- Det er veldig artig å se at arbeidet har nådd fram og bærer frukter. Folk har fått øynene opp for Saemien Sijte. Vi jobber videre med vår rolle både innad i det samiske samfunnet og utad med å formidle også de utfordringer som det samiske samfunnet står i, sier Fossum som også kan notere en kraftig økning i besøkende. I 2025 hadde de 15 tusen gjester på Horjemstangen. Tidligere, i det gamle bygget, lå årsbesøket på 2 tusen.

Juryens begrunnelse for valget av Saemien Sijte er følgende:

- For å begynne i det pompøse hjørnet: Museene er en av demokratiets grunnsteiner. De skal fortelle, forklare og belyse nasjonens og kunstens historie. De siste årene har museumsdebattene i Norge handlet mye om bygg, ressurser, budsjetter, private formuer og deres potensielle påvirkning, og om feiring av det grandiose ved et lands selvbilde. Slike tilstander kan

føre til at de mørkere sidene ved nasjonens narrativ forblir i skyggene. Desto viktigere er det at vi har museer som forsøker å korrigere majoritetens selvforståelse, som kaster flomlys på mindre kjente deler av historien, og som fremhever minoritetenes stemme, kulturhistorie, språk og verdighet. Enkelte museer har oppdrag der mye står på spill, som å sikre overlevelsen til et eget språk, og dermed styrke identiteten til et helt folk. Årets vinner har tatt fatt på denne oppgaven med fremragende engasjement og høy fagkompetanse, med stolthet, selvtilitt og kreativitet, til tross for

begrensede ressurser. Derfor er vinneren også en inspirasjonskilde for andre museer som arbeider med tema som minoritetsrettigheter og kolonialisme.

Juryen besto i 2026 av Bente Estil, juryleder og stortingsrepresentant og leder av Familie- og kulturkomiteen, Helena Westin, avdelingsdirektør for kunst og kulturarv i Uppsala og styreleder i Svensk ICOM, Frode Bjerkestrand, journalist og tidligere kulturredaktør i Bergens Tidende og Nils M. Jensen, direktør i Danske museer.

Einar Sørliid Bondevik

Saemien Sijte er Årets museum 2026.

Foto: Einar Sørliid Bondevik/DD

Daerpies Dierie

DAERPIES DIERIE

- ▶ Sørsamisk kirkeblad
- ▶ Sydsamisk kyrkoblad
- ▶ Daerpies Dierie utkommer med fyra nummer per år genom ett samarbete mellan Härnösands stift och Nidaros bispedømmeråd samt med stöd av Sametinget i Norge.
- Adress:** Sørlandsveien 54, N-8624 Mo i Rana, Norge
- Telefon (mobil):** 0047 474 53 902
- E-post:** dd@samiskmenighet.no

Prenumeration under 2025: 190 SEK. Avgiften betalas når faktura kommer.
Adressändring och prenumeration:
Kontakt redaktör: dd@samiskmenighet.no
Grafisk form & repro: Ågrenshuset
Tryck: Ågrenshuset, Bjästa, 2026

Redaktion

Redaktör, Norge: Einar Sørliid Bondevik, adress samma som ovan
Ansvarig utgivare, Sverige: Anneli Hällgren, Härnösands stift, box 94, 871 22 Härnösand
E-post: anneli.hallgren@svenskakyrkan.se
Redaktionsråd: Birgitta Ricklund, Sylvia Sparrock, Lisbeth Hotti, Kajsa Åslin, Susanne Karlsson och Bertil Jönsson
Texter och bilder
 Material til nummer 3/2026 skickas senast 17/8 till dd@samiskmenighet.no
 Fler samiska texter finns på:
 ▶ www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift/samiskt

- ▶ www.svenskakyrkan.se (klicka på Andra språk/ Other languages)
- ▶ www.kirken.no/saemien-aalmege

SAMISKA VINJETTER

Orre saernieh: Nyheter
Gieries lohkihj! Kära läsare!
Noere almetjh: Barn, ungdom
Guvvie: Porträtt
Doen jih daan bijre: Lite av varje
Guktie ussjedem: Hur jag tänker
Åssjalommesh: Tankar, andakt
Gie jih gusnie ärroeminie: Vem och var
Kultuvre: Kultur

FÖRSTA SIDAN

▶ Forsidebilde: Glade ansatte fra Saemien Sijte gleder seg over prisen som Årets museum 2026. Fra v: Birgitta Fossum (direktør), Elin Kristina Jåma (leder museumsteam), Anna Liisa Jåma (kommunikasjonsrådgiver), Næjla Matias Haugen Holm-Bull (teamleder administrasjon) og Sissel Ann Mikkelsen (prosjektansatt Samisk Museumslag).
 Foto: Saemien Sijte

Samisk kirkeliv - likeverdig og integrert

Den norske kirke har nå tydeliggjort at samisk kirkeliv er både likeverdig og en integrert del av den norske kirke.

Vedtaket ble gjort under Kirkemøtet i april og har følgende ordlyd: - *Samisk kirkeliv er en integrert og likeverdig del av Den norske kirke. Kirkelige organer skal legge til rette for at samisk språk og kultur, selvbestemmelse og medvirkning i kirkedemokratiet sikres og utvikles i kirken.*

Det presiseres at samiske og norsk språk er likeverdige språk. Videre skal det legges til rette for at enhver som ber om det skal få individuelle kirkelige tjenester på samisk i Den norske kirkes menigheter i språkutviklingskommuner og språkvitaliseringskommuner.

DD

Erstatningsbeite for Fosen-rein ikke klart

Etter Høyesterettsdommen som underkjente vindkraftutbyggingen på Fosen ble det gjort avtaler med reinbeitedistriktene om tilleggsareal som erstatning for tapte vinterbeiter på Fosen. Planen var at dette skulle være klart til kommende vinter. Nå ser det ut til at det tidligst er klart vinteren 2027/2028

Området som er utpekt som erstatningsbeite for Fosen Njaarke sijte er området Håmmålsfjellet-Sålekinna i Os og Tolga kommuner i Innlandet fylke. Området ligger utenfor det som er definert som reinbeiteområdet, men skal være godt beiteland for rein. Planene har møtt lokal motstand fra grunneiere og kommunene som ikke ble kontaktet av departementet før området ble utpekt som aktuelt for Fosen-reinen.

På oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet har Norconsult utarbeidet en

rapport om konsekvenser ved vinterbeite for Fovsen Njaarke sijte på Håmmålsfjellet-Sålekinna. Fra Nord-Fosen siida er det ønske om ytterligere utredninger i forhold til samlede virkninger for reinbeitedistriktene som inkluderer praktiske, økonomiske og psykososiale konsekvenser å flytte lagt til et nytt vinterbeite, om lag 300 km fra Nord-Fosen. En slik utredning ønsker ikke departementet å stå for og mener distriktet i så fall må stå for den selv.

Det er flere utfordringer med det foreslåtte vinterbeite. Det er blant annet allerede rein fra nærliggende reinbeitedistrikt som tidvis trekker inn i området som ikke er avgrenset i forhold til reinens naturlige utflytninger. Dette har ført til konflikter med landbruket. Man er også urolig for sammenblanding av flokker

mellom nabolag og Fosen sijte. Det vil medføre betydelig merarbeid både i forhold til gjetning, men også å skille rein fra de forskjellige flokkene fra hverandre. Reinbeitedistriktene mener man må forvente at dyr fra nabolag følger med Fosen-rein tilbake til Fosen på vår-vinteren. Dermed må man også delta i hverandres kalvmerking på sommeren, noe det kan være problematisk å ha kapasitet til.

Departementet har ingen andre alternativer de arbeider med, og arbeider videre med det foreslåtte området. I følge nrk.no er målet nå at erstatningsbeitet skal være klart til bruk vinteren 2027/2028.

Einar Sørliid Bondevik

Den norske kirke styrker kvensk kirkeliv

Under Kirkemøtet i april ble det vedtatt å opprette et permanent nasjonalt utvalg for kvensk/norskfinsk kirkeliv i Den norske kirke.

Gjennom dette vil Den norske kirke at kirke- og menighetslivet bedre kan

romme kvener/norskfinners tradisjoner og behov. Det påpekes også at gjennom dette vil kirkens mangfold komme tydeligere fram, til glede for hele kirka. I første omgang er det opprettet et midlertidig utvalg med mandat fra Kirkerådets direktør, men man skal nå

utarbeide regelverk for et permanent utvalg. Regelverket vil bli behandlet på et senere kirkemøte.

Komiteén som arbeidet med saken ber også Kirkerådet om å vurdere lignende tiltak for den skogfinske befolkningen. Komiteén nev-

ner også at kirken synliggjør romanifolkets tradisjoner og kultur og bidrar til gode forsoningsprosesser. En enkel oppfordring er å flagge på nasjonale minoriteters årlige merkedager.

DD

Vice ordförande Wanja Lundby-Wedin representerade kyrkostyrelsen vid ett dialogmöte i Umeå där urfolksrättens princip FPIC diskuterades.

FAKTA

Tidsplan för FPIC:s införande

- Under 2026 tas närmare bestämmelser fram för hur urfolksrättens princip om fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC) ska tillämpas i Svenska kyrkans skogsförvaltning.
- I juni diskuterar kyrkostyrelsen ett tidigt förslag till bestämmelser.
- I september färdigställs förslaget och i oktober presenteras det vid konferensen Sägastallamat 3.
- Senast i december 2026 beslutas bestämmelserna av kyrkostyrelsen.
- I januari 2027 skrivs FPIC in i Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningens kapitel 46.

Från beslut till praktik: FPIC i kyrkans skogsbruk

Under våren har samiska och kyrkliga representanter arbetat med ett förslag till bestämmelser för hur urfolksrättens principen om fritt och informerat förhandssamtycke (FPIC) ska tillämpas i Svenska kyrkans skogsförvaltning.

Införandet av FPIC i kyrkans regelverk är ett centralt steg i försoningsarbete med det samiska folket och ska ge samer verkligt inflytande och delaktighet i förvaltningen.

– Ursäkten till det samiska folket är den viktigaste fråga som fattats under min tid i kyrkostyrelsen, och den näst viktigaste är skogsbeslutet, sade Wanja Lundby-Wedin, vice ordförande i kyrkostyrelsen, när hon deltog i ett av vårens möten

där det diskuterats hur FPIC ska tillämpas i praktiken.

För att hämta in kunskaper och synpunkter har samtliga samebyar bjudits in till dialogmöten. Det första mötet hölls under samiska veckan i Umeå i mars. Ett andra möte genomfördes några veckor senare, nu digitalt. För ytterligare perspektiv arrangerades i april och maj även möten med ungdomsorganisationen Sáminuorra samt Koncessionssamebyarnas intresseförening och Svenska Tornedalings Riksförbund (STR-T).

- Vi har fått in många värdefulla inspel. Det har handlat om vikten av att bestämmelserna blir tydliga så att alla vet vad man kan förvänta sig, att stiftens arbetar

med åtgärder för att främja renskötseln och att kravet på samtycke respekteras. Vi behöver hitta goda sätt att samarbeta och möten behöver ske på lika villkor, sammanfattar Caroline Strömbäck, enhetschef på kyrkokansliet i Uppsala.

Caroline Strömbäck, enhetschef på kyrkokansliet, leder arbetet med att ta fram ett förslag om hur FPIC kan tillämpas.

– Bestämmelserna ska säkerställa att kyrkan lever upp till urfolksrätten, fortsätter hon.

Caroline Strömbäck leder arbetet i den referensgruppens som bildats för att ta fram förslaget till bestämmelser. Referensgruppen består av representanter för samiska riksorganisationer, Samiska rådet i Svenska kyrkan och stiftens i norra Sverige.

Införandet av FPIC i skogsbruket är en del av beslutet om nya ramar för kyrkans skogsförvaltning som Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, fattade i november 2025.

Kajsa Åslin

Tjåanghkoen Noeri faamoe njoktjen gaskoeh Návmesjenjaelmesne öörnesovvi.

Noeri faamoe Návmesjenjaelmesne

Njoktjen 19. biejjien raejeste 21. biejjien raajan tjåanghkoen Noeri faamoe Návmesjenjaelmesne öörnesovvi.

Gielem nastedh jñh Sijti Jarngje lin tjåanghkoem noere almetjidie öörneme. Noeri faamoen ulmie lij saemien noeri identiteetem jñh jaahkoem bæetijen biejjide nænnoestidh. Tjåanghkoen ulmiedåehkie lea noerh mah leah 16-35 jaepien bæaries.

Tjåanghkoen Scandic Rock City hotellesne Návmesjenjaelmesne öörnesovvi. Desnie noerh åadtjoejin gñehtjedidh magkerh nupieh seabradahkesne gåávnesieh, dovne ööhpehtimmesne, kultuvrebarkosne jñh jieliemisnie. Noerh aaj åadtjoejin goltelidh man vihkeles dej maahtoeh leah, dovne saemien gielen jñh kultuvren bijre.

Tjåanghkosne dovne gaskebiejjiebeapmoeh, konserte Hanna Nutti Gråikine, buerkiestimmieh jñh workshops ovmessie aamhtesi bijre. Ovmessie almetjñh, sielth jñh organisasjovnh tjåanghkosne böötin jñh dej barkoej bijre soptsestin, jñh aaj standh noeride utnin.

Tjåanghkoen lin göökte ovmessie boelhkh. Voestes boelhken aamhtese lij "ööhpehtimmie jñh barkoehillh Saepmesne". Ramona Kappfjell Sørfjell jñh Anna Sparrok dej barkoej bijre soptsestigan. Ramona lohkehtæjjine barkeminie Åarjel-Saemiej skuvlesne, jñh Anna lohkehtæjjine Suaja maanagiertesne barkeminie. Ööhpehtimmiesijjeh goh Saemien Jilleskuvle jñh Noerhte universiteete aaj dej ööhpehtimmiej bijre soptsestin.

Dan mubpien boelhken aamhtese lij "innovasjovne, AI jñh prosjektbarkoe". Katarina Blind sov dååjrehtimmiej jñh barkoen bijre soptsesti. Katarinan soptsesti guktie lea jñtje sieltem utnedh jñh magkerh dååjrehtimmieh satne destie åådtjeme. Saemiedigkie aaj bööti ovmessie dåarjoeöörnegi bijre soptsesti.

Gåabpatjahkh boelhkh seamma tñjjen juhtin. Dellie noerh maehtiejn jñtjñh veeljedd maam boelhkide sijhtin goltelidh

*Jenny-Krihke
Dragsten Bendiksen*

SAMMENDRAG

Fremtidsmesse for unge i Namsos: Noeri faamoe

► Språksenterene Gielem nastedh og Sijti jarngje arrangerte fremtidsmessa Noeri faamoe på Scandic Rock City hotell i Namsos 19.-21. mars 2026. Målgruppa for fremtidsmessa var sørsamisk ungdom og unge voksne i alderen 16-35 år.

Det er en arena for inspirasjon og felleskap, der samisk språk, kultur og tilhørighet baner vei for fremtidens muligheter. Ungdom og unge voksne fikk også et innblikk i hvilke tilbud som finnes, både når det gjelder utdanning, arbeidsliv og næringsliv.

Det var både middag, konsert med Hanna Nutti Gråik, foredrag og workshops om ulike temaer. Både enkeltpersoner, bedrifter og organisasjoner kom også for å holde stand og snakke om deres arbeid, og om ungdommenes muligheter.

Programmet var delt inn i to bolker: "Utdanning og yrkesmuligheter i Saemie" og "Innovasjon, AI og prosjektarbeid".

Foto: DD

Førnøyde konfirmanter, ledere og ungdomsledere fra lule-, pite- og sørsamisk område samlet i Aarborte/Hattfjelldal. Kultursenteret Sijti Jarngje er et godt sted å møtes til aktivitet og samtaler.

Konfirmantmøte i Aarborte/Hattfjelldal

Konfirmanter fra Saemien Åålmege og lule- og pitesamisk område møttes til treff første helg etter påske. I fjor møttes menighetene til konfirmanttreff i Saltdal, men i år var treffet i sørsamisk område i Aarborte/Hattfjelldal.

Sammen med konfirmantene og voksenledere hadde vi også en gruppe unge ledere. I alt ble vi rundt 25 personer som fikk trivelige timer sammen fra fredag ettermiddag til søndag formiddag. I tillegg blir det flere timer på reise i lag når vi samles over store avstander.

Alle kom vel frem til internater ved Åarjelsaemien vierhties-åafoe/Sørsamisk kunnskaps-park (tidligere Sameskolen i Midt-Norge) der vi fikk god forpleining. Det meste av programmet foregikk ved Sijti Jarngje som har gode lokaler. I samlingene rundt aernie i det sentrale samlingsrommet fikk vi høre og delte vi fortellinger om våre steder, hvilke steder som er viktige og hva de betyr

for oss. I en av samlingene møtte vi Tom Kappfjell som viste fra sitt filmprosjekt Bis-segh om samisk offertradisjon.

Sløydaktiviteter fikk også godt rom på samlingen. Mange kunne reise hjem med finpus-sa skaft til ny ostehøvel eller smørekniv. Andre hadde vakre broderier med tinntråd, og én nådde også å sy lue - stielietjoehe - som nok vil bli brukt med stolthet og glede.

*Einar Sørlied Bondevik,
prest og konfirmantleder*

Foto: DD

En stielietjoehe (lue) ble også produsert. De siste stingene ble sydd på reisen hjem.

Variert tilbud av nye barnebøker

Popstjerne, dyre-levende eller nordisk vinter. Det er variert tematikk i bøkene utgitt gjennom samarbeidet mellom Gjelem nastedh og Trøndelag fylkeskommune.

«Vinter-bøkene» Jiengesne háagkodh («Isfiske» / «Pimpel-fiske») og Daelvie-iejhkede («Vinterkveld») er oversettelser fra Ann-Helén Laestadius sine bildebøker bøkene er illustrert av Jessica Berglund. Oversetter er Ajlin Jonassen Kråik som har oversatt flere bøker tidligere.

Boken Laavloje Taylor («Sangeren Taylor») er oversettelse av uoffisiell bildebok-biografi om popstjernen Taylor Swift. Hilma Dunfjeld-Mølnvik fra Snåsa de-

buterer som oversetter med denne boka.

En annen oversetterdebutant er Maja Kristine Jåma. I bildeboka Voerhtje biejjietjoevkem buakta («Da kråka kom med dagslyset») gjennforteller inuit-forfatteren Brandy Jones fra Canada en tradisjonell legende fra inuit-kulturen.

Les gjerne meir om Hilma Dunfjeld-Mølnvik og Maja Kristine Jåma og deres erfaringer som oversettere i intervjuet på s. 14-15 i dette bladet.

Alle bøkene kan kjøpes fra Gaaltije i Östersund og Saemien Sijte i Snåsa.

DD

”

- Det är många påtryckningar och det tar hårt på psyket. Samtidigt är renskötelsen och det samiska arvet min identitet.

Nella-Stinas liv går efter renens livscykel

För Nella-Stina Wilks Fjällgren är renskötelsen mer än ett arbete. Det är ett sätt att leva. Hennes hjärtefrågor kretsar kring samiska rättigheter, identitet, språk och villkoren för rennäringen.

24-åringen beskriver sig själv som en rörlig person som trivs när det händer saker, när hon får möta människor och byta miljö. Vardagen rör sig mellan flera platser, men har sin tydliga förankring hemma i Mittådalen. Där hon arbetar med renskötelsen.

- Mitt liv går efter renens livscykel. Jag är uppväxt

med rennäringen och det har blivit en del av mig. Jag kan inte tänka mig att göra något annat.

Livet med renarna

Tillsammans med familjen arbetar hon med rennäringen. Arbetsdagarna styrs av renen och årstiderna.

- Jag får vara ute i naturen varje dag bland renarna. Det är det bästa som finns.

Samtidigt delas livet mellan fjällen, familjen i Norge och pojkvännen i Arjeplog. Oavsett plats är kopplingen till renarna ständigt närvarande.

Kunskapen om renskötelsen har gått i arv. Den har

lärts genom erfarenhet, i familjen och i det samiska sammanhanget. Arbetet bygger också på samarbete inom samebyn, där ansvar delas och uppgifter fördelas efter behov.

Kamp och engagemang

Men livet som renskötare är också präglad av motstånd. Markkonflikter, klimatförändringar och rasism är en del av vardagen. Hon beskriver hur trycket utifrån påverkar både arbetet och måendet.

- Det är många påtryckningar och det tar hårt på psyket. Samtidigt är renskötelsen och det samiska ar-

vet min identitet. Jag vill att renskötelsen ska leva vidare till kommande generationer, men med bättre förutsättningar.

Ur den verkligheten växer hennes engagemang. Hon vill sprida kunskap för att motverka fördomar, försvara rätten till mark och vatten, och stärka den samiska kulturen.

- Om alla gör lite, så blir det något större.

Hon är styrelseledamot i ungdomsorganisationen Sáminuorra och är också ledamot i Svenska kyrkans samiska råd. Där ser hon möjligheter att påverka, inte

Nella-Stina Wilks Fjällgren är uppväxt med rennäringen och kan inte tänka sig att göra något annat.

minst i frågor som rör mark och skogsbruk.

– Kyrkan äger mycket mark och många av de skogar det bedrivs renskötsel på. Det är en koppling till mitt liv inom renskötseln. Därför vill jag vara med och påverka deras skogsbruk. För att säkra bra betesmarker för renen.

Engagemanget ger styrka, men kan också vara krävande. I perioder drar hon sig tillbaka för att hämta kraft i naturen, hos renarna och vara nära familj och vänner.

På fritiden ägnar hon sig åt samisk slöjd, inspirerad av sin mamma. Hon syr allt från koltar till väskor, ett

*Nella-Stina Wilks Fjällgren har ett starkt engagemang för samiska rättigheter och kultur. Hon är med i styrelsen för Sáminuorra och är ledamot i Samiska rådet i Svenska kyrkan.
– Om alla gör lite, så blir det något större, säger hon.*

hantverk som blivit ytterligare ett sätt att bära vidare kulturen.

Framtid mellan hopp och oro

Inför framtiden finns både hopp och oro. Drömmen är att renskötseln ska finnas kvar och att hon ska kunna fortsätta leva av den, samtidigt som villkoren förbättras.

– Jag vill tro att det går, men det är svårt att inte känna oro.

Mellan fjällens stillhet och samhällets konflikter fortsätter hon framåt, med en stark vilja att bevara och leva det liv som format

henne och arbeta för bättre förutsättningar för kommande generationer.

Johan Eriksson

FAKTA

Nella-Stina Wilks Fjällgren, 24 år

Familj: Pojkvän, mamma, pappa, två äldre systrar och en bror

Bor: i Mittådalen, pendlar mellan pojkvännen i Arjeplog och mamma i Snåsa, Norge.

Favoritplats: Naturen och fjället

Ny studie følger samers hälsa

Forskargruppen Lávvuo vid Umeå universitet har inlett en ny undersökning om samers hälsa, nu med breddat perspektiv. Förutom hälsofrågor innehåller enkäten även frågor om klimatförändringar, renskötselns svårigheter och kulturell självtillit.

Studien görs på uppdrag av Sametinget, som en del av den nationella strategin för psykisk hälsa och suicidprevention. Strategin ska ge en långsiktig riktning för arbetet under de kommande tio åren.

Statistikmyndigheten SCB ansvarar för insam-

lingen av data och skickade under våren ut enkätfrågor till runt 9 000 personer. I den första studien som gjordes 2021 deltog över 3 600 samer.

– Ju fler röster som hörs, desto bättre och mer tillförlitlig bild får vi av hur samer faktiskt mår och vilka samhällsutmaningar som påverkar hälsan. Det här är ett långsiktigt kunskapsarbete som lägger grunden för mer träffsäkra beslut och insatser framöver, säger Lars-Ove Sjaun, kanslichef för Sametinget, i ett pressmeddelande.

DD

Gudstjänst för försoning i Norrbotten

Som ett andra steg i Svenska kyrkans försoningsprocess med tornedalingar, kväner och lantalaiset genomfördes i maj en särskild gudstjänst i Luleå domkyrka. Gudstjänsten uppmärksammade de tidigare elever som vistades i arbetsstugorna i Norrbotten.

Arbetsstugorna var ett verktyg i försvenskningpolitiken. Under hösten genomförde Svenska kyrkan och Svenska Tornedalingars Riksförbund (STR-T), flera temasamlingar i Norrbotten. Kyrkan erkände sin historiska roll i

arbetsstugorna och framförde en ursäkt till de som farit illa och deras anhöriga. Totalt placerades 5 500 barn i dessa institutioner mellan 1903 och 1954.

– Svenska kyrkan var en huvudaktör i arbetsstugeverksamheten. Därför är det oerhört viktigt att vi som kyrka ser tillbaka på hur kyrkan har agerat och erkänner de kränkningar som våra föregångare bidragit till, säger Åsa Nyström, biskop i Luleå stift, i ett pressmeddelande.

DD

ARRANGEMENTSKALENDER

Daerpies Dierie ønsker å presentere en oversikt over kommende aktiviteter og arrangement.

Har du noe du gjerne vil ha presentert, noe andre kan forberede seg til eller melde seg på? Send epost til eb788@kirken.no. Skriv Kalender/DD i emnefeltet (åmnesraden).

Juni 2026

- 17.-18.** Midtsommerseminar Raarvihke/Røyrvik
- 19.-21.** Midsommar i Ankarede
- 25** Pilgrimsvandring Kårböleleden, Vitvatnet - Klaxåsen*
- 22-28** Pilgrimsvandring Jämt-Norgevågen i Revsundsområdet*

Juli 2026

- 9** Pilgrimsvandring Jämt-Norgevågen, Oviken - Håggen*
- 11** Pilgrimsvandring Roboleden, Åsen-Lillhärdal*
- 19** Pilgrimsvandring Jämt-Norgevågen, Hackås - Gålnäsudden*
- 21** Pilgrimsvandring Romboleden, Härjeån-Lövnäsullen*
- 23-26** Pilgrimsvandring Romboleden, Lofsdalen-Västvallen*
- 27-30** Pilgrimsvandring S:t Olavsleden, Åre-Sticklestad*

August 2026

- 31 juli-** Pilgrimsvandring
- 6 aug.** Kårböleleden, Ytterhogdal till Sakrisbuan*
- 5** Pilgrimsvandring Kårböleleden, Klövsjö-Sakrisbuan*
- 7-9** Pilgrimsvandring Romboleden, Funäsdalen*
- 8-14** Pilgrimsvandring S:t Olavsleden, Östersund-Åre*
- 9** Buhelg i Arådalen med gudstjänst i kapellet och invigning av utställningen "Giesie - Sommar"
- 14.-15.** Konfirmasjon Saemien Åålmege, se www.kirken.no/saemien-åålmege
- 17-23** Pilgrimsvandring Jämt-Norgevågen, Arådalen*
- 27.-30.** Tjaktjen Tjåanghcoe, Snåase/Snåsa

September 2026

- 2.-3.** Samisk møteplass, Trondheim
- 4.-6.** Språksamling, Meråker. Arr. Gieleaernie, påmeldingsfrist 1/8. Kontakt: ida.jama@royrvik.kommune.no
- 9.** Samisk kulturkveld, Mosjøen
- 10.** Samisk kulturkveld, Mo i Rana
- 21.** DD nummer 3
- 24.-27.** Konfirmatsamling Saemien Åålmege

Oktober 2026

- 1** Slutredovisning av Sanningskommissionen
- 16-17** Dialogkonferansen Saggastallamat 3, i Härnösand
- 19-25** Gielevåhkoe/Samisk språkvecka, gemensamt i Sverige, Norge och Finland

November 2026

- 27.-29.** Familjesamling Saemien Åålmege. Kontakt mk924@kirken.no

Desember 2026

- 7.** DD nummer 4
- 24.-25.** Julegudstjenester nær deg

*) För mer information om pilgrimsvandringarna inom Pilgrims Walk for Future, se Sydöstra Jämtlands pastorats hemsida: www.svenskakyrkan.se/sydostra-jamtlands-pastorat/pilgrims-walk-for-future

SPRÅKSPALTEN

Aelkieh saemiesticidh!

Begynn å snakke sørsamisk!

► Her kommer litt «starthjelp» for deg som vil begynne med sørsamisk språk. Det er lett å lære litt, og litt er mye mer enn ingenting. Så sett i gang – aelkieh saemiesticidh!

Spørreordet «hvor»

Gusnie?= Hvor? (Inessiv)
Gåabph? = Hvor hen? (Illativ)
Gubpede? = Hvorfra? (Elativ)

Gusnie brukes når man spør hvor noe/noen er.

Gåabph brukes når man spør hvor hen noe/noen er på vei (bevegelse til).

Gubpede brukes når man spør hvorfra noe/noen kommer (bevegelse fra).

Gusnie årroeminie? = Hvor bor du?
Gusnie orreme? = Hvor har du vært?
Gusnie mov tjohe? = Hvor er lua mi?
Gusnie aajja? = Hvor er bestefar?

Gåabph edtjh vaedtsedh? = Hvor hen skal du gå?
Gåabph sijhth feeledh? = Hvor hen vil du reise?
Gåabph tjidtjie vualkeme? = Hvor hen har mor reist?

Gubpede Piere båata? = Hvorfra kommer Piere?
Gubpede datne vuajah? = Hvorfra har du kjørt?
Gubpede sijhth vaedtsedh? = Hvorfra vil du gå?

Noerhte = nord
Noerhtene = i nord
Noerhtese = nordover
Noerhtede = nordfra
Åarjel = sør
Åarjene = i sør
Åarjese = sørover
Åarjede = sørfra
Jillie = vest
Jillene = i vest
Jaltese = vestover
Jillede = fra vest
Luvlie = øst
Luvlene = i øst
Låvlese = østover
Luvlede = fra øst

Naina Jáma
Åarjelsaemien vierhtiesáafoe

Daarpesjibie jienebh tjaeleme-areenah!

Tuhtjem nåake ahte ij gáávnesn naan «diskusjonsforum» jallh jeatjah sijjeh gaskeviersme gusnie gáarede årjelsaemien tjaeledh jñh digkiedidh. Daerpies Dierie-plaaran gujht gáarede tekstem seedtedh, mohte årjel-saemien giële tjuara aaj nedtesne vâajnoes årrodh.

Daelie aaj vaenebe almetjñ Facebookesne enn goh aerebi. Gallesh Leah Joe dejnje orri-jamme, dannasinie goh dihte Trumpe dan vestieslaakan dâemiedamme.

Facebookesne dâehkie man nomme «Numhtie naemhtie soptsesstibie». Desnie jñjnñ almetjñ mah giëlem maehhtieh. Desnie gáarede giëlen bijre digkiedidh. Gáarede badth jeatjah aamhtsi bijre enn goh giëlen bijre aaj tjaeledh. Vihkesles ij barre giëlen bijre tjaeledh. Tjuara gaajhken bijre lohkedh jñh tjaeledh jis edtja giëlem eensilaakan lieredh.

Gáávnesne aaj Discord-servere gusnie gáarede årjelsaemien tjaeledh (jñh soptsesstidh jis sæjhta). Dan nomme «Sápmi». Desnie gaajhkh jeatjah saemiengielh aaj. Mohte Discord lea aaj ånnetji geerve provhkedh.

NRK Saepmesne daan gjñren jñjnñ artikkelh dovne årjelsaemien dajveste jñh årjelsaemien giëlesne. Joekoen hijven! Mohte almetjñ tjuerieh aaj åadtjodh digkiedidh dejtje aamhtesidie, tjaeledh dej bijre jñh åadtjodh jñjtje provhkedh orre baakojde jñh numhtie. Naemhtie giëleseabradahke evtete. Kaanne daate stuerebe

Foto: Julia Nauck

dâeriesmoere munnjen enn goh jeatjah almetjidie, dannasinie mov ij Leah Saemien fuelhkie mejnie maahtam saemien giëlem provhkedh.

Mohte hijven gujht gaajhkesidie jis årjelsaemien giële vâajnoes!

Thomas Brevik Kjærstad

SAMMENDRAG

Vi trenger flere skrivearenaer

Internett har gjort det lett å være i kontakt med hverandre, men drar vi nytte av det?

På Facebook-gruppa «Numhtie naemhtie soptsesstibie» skrives det om språk, men det er ikke nok. For å bli god i et språk må man lese og skrive om alt mulig. NRK satser nå på sørsamisk og har i det siste publisert flere grundige nyhetsartikler fra sørsamisk område på sørsamisk. Men vi trenger også steder å diskutere disse nyhetene på, på sørsamisk. Jeg mener vi trenger flere felles skrivemøteplasser.

Foto: Gustaf Helsing

Samiska rådet hade mandatperiodens första sammanträde i maj. Från vänster Mika Josefina Jonsson Gehrke, Aanna Johansson Larsson, Peter Andersson, Marja Sandin-Wester, Mariann Lörstrand Blind, Fredrik Juul, Teresia Boström, Lisa Gerenmark. Ordförande och tre andra ledamöter saknas på bilden.

Foto: Maja Franzen

Det här året kommer att handla mycket om skogsfrågorna, säger AnnaSara Stenvall, ny ordförande i Svenska kyrkans samiska råd.

AnnaSara tar över som ordförande i Samiska rådet

AnnaSara Stenvall, från Funäsdalen, är ny ordförande i Samiska rådet i Svenska kyrkan. Hon tar över efter Erik-Oscar Oscarsson, från Härnösand, som fortsätter som vice ordförande.

Med tre mandatperioder som ledamot i samiska rådet är den nya ordföranden väl insatt i de uppgifter som väntar.

– Det har hänt väldigt mycket under de tolv år som jag suttit i rådet. Att ärkebiskopen framförde kyrkans offentliga ursäkt till oss samer gjorde stor skillnad, nu kan vi jobba på ett helt annat sätt, säger AnnaSara Stenvall.

– Men det är klart, allt går inte som på räls, kyrkan är en stor och tungrodd organisation och det måste man

ha förståelse för, fortsätter hon.

Som en del av försoningsprocessen ingår att samers möjlighet till delaktighet och inflytande i Svenska kyrkan ska öka, bland annat gäller det inom de norra stiftens markförvaltning.

– Vi är mitt i det arbetet nu och det här året kommer att handla mycket om skogsfrågorna. Det tredje Saggastallamat, i oktober i Härnösand, kommer att handla om skogen, berättar AnnaSara Stenvall.

Samiska rådet finns på Svenska kyrkans nationella nivå, och är ett rådgivande organ till kyrkostyrelsen. Rådet ska främja samiskt kyrkoliv, samiskt kulturuttryck och särskilt uppmärk-

samma de samiska språkens ställning i gudstjänst- och andaktsliv, samt bevaka frågor som rör samernas rättsliga förhållanden i kyrkan och samhället.

Ledamöterna utses av kyrkostyrelsen. Den här mandatperioden består rådet till övervägande del av ledamöter från sydsamiskt område.

– Vi har varit två eller tre de senaste perioderna, nu är vi sju. Det kanske är bra att det någon gång är sydsamisk dominans, vi är ofta i minoritet Men så klart kommer rådet att fortsatt jobba för alla samer, konstaterar AnnaSara.

Kajsa Åslin

FAKTA

Samiska rådet i Svenska kyrkan 2026-2029

Härnösands stift: AnnaSara Stenvall, Funäsdalen, ordförande

Härnösands stift: Erik-Oscar Oscarsson, Härnösand, vice ordförande

Luleå stift: Anette Burman Labba, Arjeplog

Luleå stift: Fredrik Juul, Umeå

Västerås stift: Peter Andersson, Idre

Stockholms stift: Marja Sandin Wester, Stockholm

Sametinget: Mariann Lörstrand Blind, Arvidsjaur

Sametinget: Aanna Johansson Larsson, Strömsund
Sáminuorra: Mika Josefina Jonsson Gehrke, Nacka (med rötter i Idre)

Svenska Kyrkans Unga: Nella-Stina Wilks Fjällgren, Funäsdalen

Biskopsmötet: Teresia Boström, Härnösand

Kyrkostyrelsen: Lisa Gerenmark, Falköping

Samarbeid for å revitalisere små samiske språk

Gjennom NordForsk samarbeider Nord Universitet (Norge), Mittuniversitetet (Sverige) og Oulu Universitet (Finland) i prosjektet SAMLA for å revitalisere lule-, sør-, skolte- og enaresamisk.

Språkene blir alle kategorisert som kritisk truet av UNESCO. Det er i dag bare noen hundre brukere av

hver av disse språkene. En stor utfordring er mangelen på lærere som kan undervise i språkene. Ofte blir også lærerne alene om sine oppgaver uten et faglig fellesskap rundt oppgavene.

En rekke forskere ved universitetene som deltar vil

Studenter i sydsamiska får byta universitet

Ett tjugotal studerende i A-kursen for Sydsamiska avslutar nu i juni sin kurs i Staare/Östersund. Det har varit en jämn fördelning av studenter från Norge respektive Sverige.

Många deltagare i kursen har behov att få kursintyg och universitetspoäng i språket for att fortsätta till B-kurs for att få behörighet till att undervisa i sydsamiska. Umeå Universitet har varit huvudman for kursen.

Nu kommer signaler om att Umeå Universitetet har svårigheter att rekrytera lärare for fortsatt undervisning. Det finns inga lärare och därför kan man inte erbjuda fortsattning till B-kursen. Den hittills anställda professor som haft lektioner i sydsamiska A-kursen har under våren gått i pensjon och samtidigt avslutar huvudläraren i undervisningen sin anställning vid Umeå universitet.

Studenter i den nu avslutade kursen får nu söka sig till Uppsala Universitet eller Nord Universitet i Norge for att få fortsatt universitetsundervisning. Umeå Universitet kommer att utlysa språktjänster i sydsamiska.

Birgitta Ricklund, kursdeltagare.

Foto: Birgitta Ricklund

Studenter i sydsamiska A-kursen slutfördes i Staare. Lärare Ajlin Kråik Jonassen (sittande).

gjennom prosjektet gi støtte til språklærere og lærerutdanning i det samiske språkene. En av utfordringene er utdanning på tvers av landegrensene og universitet. Språkene går på tvers av landegrensene, så prosjektet vil arbeide for at også utdanningen kan samarbeide i

hele de respektive språkområdene.

Gjennom seminar for lærere og møter med universitetsledelse og politikere vil prosjektet på ulike måter styrke både den praktiske undervisningen og rammene for samisk undervisning.

Utspel om rennæringen

Under våren har rennæringens rettigheter ifrågasatts i svensk debatt. Mest oppmerksomhet blev ett utspel från Kristdemokraterna som föreslår att rennæringens ställning ska omprövas. I en debattartikel anför KD-ledaren Ebba Busch och partikollegan Peter Kullgren att antalet renar bör minska och att rennæringen inte bör ses som ett riksintresse.

Flera organisationer och politiker med annan färg har vänt sig mot förslaget. I insändaren här intill, som publicerats i flera tidningar, lyfter biskoparna Åsa Nyström, Teresia Boström och Mikael Mogren de rättigheter samer har i Sverige, både enligt svensk grundlag och den internationella urfolksrätten.

Insändare

Värna urfolksrättens prinsip

Till grund for Svenska kyrkans fortsatta försoningsarbeite i relation till det samiske folket ligger åtta åtaganden. Det femte åtagandet är att öka kunskapen om och respekten for urfolksrättens principer inom Svenska kyrkan och i samhället. När röster höjs for att försvaga rennæringens rättsliga ställning vill vi som är biskopar i de tre stift där renskötelse bedrivs därför betona urfolksrättens principer.

Samerna har i Sverige rättigheter både enligt grundlagen och den internationella urfolksrätten. Sveriges riksdag har erkänt samerna som ett urfolk, och fastslagit att det innebär en särställning i förhållande till andra minoriteter. Sverige är bundet av FN:s konvention om medborgerliga och politiska rättigheter och har ställt

sig bakom FN:s deklarasjon om urfolkens rättigheter. Detta innebär blant annat långtgående rätt till mark, kultur och självbestämmande. Renskötelsen är ett centralt uttryck for samisk kultur och samiska markrättigheter och har därför ett sterkt urfolksrättsligt skydd.

Utspel som ifrågasätter dessa rättigheter bidrar till ökad oro blant Sveriges urfolk. Även for den som inte själv äger renar är renen och marken grundläggande for samisk kultur. Som biskopar i Luleå, Härnösands och Västerås stift vill vi se att urfolksrättens principer följs i ännu högre grad i Sverige.

Biskop Åsa Nyström, Luleå stift
Biskop Teresia Boström,
Härnösands stift
Biskop Mikael Mogren,
Västerås stift

ved Nord universitet og prosjektleder for SAMLA.

Les mer på nettsiden
site.nord.no/samla.

DD

Jarkoestæjjah båetije biejjide

Maja Kristine Jåma jñ Hilma Dunfjeld-Mølnvik iehtsiejægan åarjelsaemiengïeline barkedh, jñ gieline åahpenidh abpe jjelemem. Daelie gåabpatjahkh aalkeme maanagærjah jarkoestidh - jñ vaajmoegïeline stååkedidh jñ åahpenidh.

Hilma Dunfjeld-Mølnvik

- *Laavloje Taylor*

Hilma Dunfjeld-Mølnvik lea 21 jaepien bæries jñ Snåaseste båata. Daelie Randabergesne årroeminie stoerre-åabpine ektine, Jonna. Randaberg lea tjjelte Stavangeren lihke.

Desnie dovne volleytjengkerem elijte-dåehkesne spealede jñ vikaarine maanaskuvlesne barkeminie. Daan gjjren Hilma lea voestes maanagærjah jarkoestamme, man nomme "Laavloje Taylor".

-Lij ånnetje geervebe enn manne voestegh vïenhtim, Hilma jeahta föörhkeden.

Taylor Swift lea amerikaladtje laavloje gie 36 jaepien bæries jñ joekoen stoerre artiste. Gærja altese jjelemem buerkeste, guktie dan byjjenimmie lij jñ guktie stoerre artistine sjïditi. Gærja Taylor Swiften bijre lij englaantengïelesne. Voestegh tjoeri daaroengïelese jarkoestidh jñ dellie åarjelsaemiengïelese.

-Geervemes orreme mov jïjtje bar-koevuekiem gaavnedh, Hilma jeahta.

-Manne funhterdim guktie edtjem

tjæledh jñ raajesh bigkedh, mohte mearan dejnie barkim, dle sagke buerebe jñ buerebe sjïditi, dihte jåarhka.

Hilma jñ Jonna provhkijægan saemiestidh fierhten biejjien. Læjhkan Hilma buerkeste lij ånnetji jeatjahlaakan tjæleldh gieline barkedh.

Hilma buerkeste satne tuhtjie vihkeles maanah åadtjoeh lohkedh man bijre sijjeh tuhtjeh gieltogs.

-Jis ij naan gærjah gåavnesh ovmessie aamhtesi bijre, dle dan aelkhie daaroen gærjah veeljedh, vïenhtem, Hilma jeahta.

Hilma mājhta gosse satne onne lij. Tuhtji ånnetji ov-rovne dah seamma gærjah ikth vielie lohkedh, juktie ij dan gellie gærjah gååvnesin.

Hilma ij iktegïsth lyjhkeme åarjelsaemiengïeline barkedh.

-Skuvlesne lij ånnetji ov-rovne manne mājhtam, noere jarkoestæjja jeahta.

Mohte skuvletïjjen mænngan dellie Hilma lij feejjene satne gieline barki, juktie daelie vaajmoegïele lea stoerre vierhtine - dovne seabradahkese jñ sutnjien.

-Manne feejjene juktie åadtjoem mov gieline barkedh, Hilma jeahta.

Hilman tïdjtje, Anita Dunfjeld-Aagård lea gellie ovmessie gærjah jarkoestamme. Dan åvteste ij lij geerve tjiehpies viehiehtæjjam gaavnedh.

Hilma buerkeste jïjnem jarkoestimmeste liereme.

Guvvie: Privaaate

Hilma Dunfjeld-Mølnvik

- Vihkele baakoegærjesne ohtsedh, jñ ij ajve vuejnedh nedtebaakoegærjesne, Hilma jeahta.

-Baakoegærjesne jïjnebe baakoeh mejtie maehetebe nuhtjedh, dihte jåarhka.

Hilma jeahta aaj liereme arhpedh gosse barkeminie.

-Gosse jarkoste dellie ij gåæredh ajve baakoste baakose jarkoestidh. Tjoerem abpe raajesem jallh bieliem lohkedh voestegh, jñ dellie tjoerem vuejnedh mejtie gåarede struktuvrem giellesne bigkedh, dihte jeahta.

Gærja Taylor Swiften bijre ij lij minngemes gærja maam Hilma jarkoestamme. Hilma jeahta vielie gærjah båetieh.

SAMMENDRAG

To av fremtidens sørsamiske oversettere

Maja Kristine Jåma og Hilma Dunfjeld-Mølnvik er to ferske sørsamiske barnebokoversettere. I løpet av våren har begge sluppet sine første barnebøker.

Hilma er 21 år og kommer fra Snåsa, men bor nå i Randaberg utenfor Stavanger. Hun har oversatt boka "Laavloje Taylor" som handler om den amerikanske artisten Taylor Swift.

- Det vanskeligste har vært å finne sin egen måte, sier Hilma. Hun forteller at hun

har lært mye gjennom prosessen, blant annet viktigheten av å søke i ordboka.

- Når man oversetter så kan man ikke bare oversette fra ord til ord. Man må lese hele setningen og meningen først, så må man se om det går an å bygge en struktur i

Maja Kristine Jåma

Maja Kristine Jåma - Voerhtje biejjietjoevkem buakta

Maja Kristine Jåma lea 32 jaepien báeries jñh Deatnujohken bealesne år-roeminie, sijjesne man nomme Bildan. Desnie geelline jñh onne- maanine ektine årroeminie.

Dih̄te lohkehtæjjine barkeminie áar-jelsaemien aalkoekuvksesne, mij lea maajeööhpehtimmie.

-Manne aaj noerhtesaemiengielem studeerem, Maja jeahta.

Daelie Maja aaj voestes maanagærjam jarkoestamme, man nomme “Voerhtje biejjietjoevkem buakta”. Dih̄te lea inuihte-soptsese.

-Mov aehtj-aahka lea inuihte Krua-nalaanteste. Daelie manne áadtjoem ánneti áahpenidh dejnie bielie, jñh sov soptsesth jñh heamturh, Maja jeahta.

Gærja lea voerhtjen bijre jñh guktie inuiht veartenem vuejnih.

-Gærja buerkeste guktie voerhtje lea mijjem viehkiehtamme juktie mijjeh biejjie-tjoevkem áádtjeme, jñh tjoerebe voerhtjem vaarjelidh, Maja jeahta.

-Mijjeh gijhteles dan ávteste, Maja jáarhka.

Maja buerkeste satne aaj gijhteles juktie satne áádtje sov aehtj-aah-kan kultuvrine áahpenidh, mij lea aaj Majan kultuvrine.

Jarkoestæjja jeahta inuihti kultuvresne voerhtje lea bissie-juvrine.

-Daate ánneti jeatjahlaakan saemiej váajnoen mietie, juktie voerhtje mahta aaj náake saernine báetedh. Dellie ov-læhkoe báata jallh jaeme-me, dih̄te jeahta.

Maja ij leah ajve inuihti kultuvrine áahpenamme, mohte aaj guktie edtja gærjam jarkoestidh.

Dih̄te buerkeste jarkoestimmie-fe-eleme joekoen gieltegs orreme.

-Tuhtjem luste mov nommem vuejnedh jñh ussedidh manne buektiehtamme dam darjodh, Maja jeahta.

-Daelie daate gærja aaj áarjelsaemiengiesne, dih̄te jáarhka.

Maja buerkeste satne tuhtje luste vuejnedh dih̄te gærja orre hammoem áádtjeme, saemiengiesne.

-Tuhtjem vihkeles jeatjah aalkoe-almetji gielijste jarkoestidh, juktie maethebe dej kultuvrine áahpenidh.

Dih̄te aarebi jarkoestamme, goh sosi-jaale meediesne, mohte daate voestes aejkien satne gærjam jarkoestamme.

-Manne leam joekoen garmere, jñh jñjnem liereme destie barkoste, Maja jeahta.

Jarkoestæjja buerkeste satne lyjhkoe gieline barkedh. Dih̄te domtoe gielbarkoe lea vihkele barkoe, dovne maanide jñh almetjidie seabradahkesne.

-Aaj luste munnjen juktie buektiehtamme gieline barkedh, jñh aaj viehkiem gieltjiejijste áádtjodh, dih̄te jeahta.

Maja buerkeste lyjhkoe eensilaakan funhterdidh jñh digkiedidh gieltjiejijie.

-Manne hijven jñjtje-domtesem áádtjeme “jaavoe, manne aaj mahtam jarkoestidh”, jeahta.

Dih̄te gærja ij leah minngemes gærja maam Maja jarkoestamme.

Jenny-Krikke Dragsten Bendiksen

språket, sier hun. Hilma røper at dette ikke blir den siste boka hun oversetter.

Maja er 32 år og bor i Bildan ved Tan-elva. Hun har oversatt boka “Voerhtje biejjietjoevkem buakta”. Det er en inuittisk fortelling om kråka og hvordan den har hjulpet oss til å få sollys.

- Min farmor er inuitt fra Grønland,

så jeg har fått blitt litt kjent med den siden, og hennes fortellinger og historier, sier Maja. Hun forteller at hun er takknemlig for at hun har fått blitt bedre kjent med farmorens kultur, som også er en del av Maja sin kultur. Ifølge Maja har oversettelsesprosjektet vært spennende.

- Jeg er veldig takknemlig og har

lært mye av dette arbeides, sier Maja.

- Jeg har også fått den selvfølelsen av at “ja, jeg kan også oversette”, avslutter hun. Ifølge Maja så var ikke dette den siste barneboka hun oversetter.

Foto: Anders Sandström

Naturens satte tonen för pilgrimerna i Arådalen

Pilgrimsskidåkningen i Arådalen är en av flera pilgrimsvandringar på skidor som genomfördes under senvintern i Härjedalen och Jämtland, inom konceptet Pilgrims Walk for Future.

Resan börjar långt innan skidorna sätts i snön. Mil efter mil av vinterväg leder fram till den sista sträckan, där bilen får ge vika för tur-skidor. Den sista kilometern upp mot kapellet i Arådalen blir en övergång: från vardagens tempo till fjällens stilla rytm.

Här, i utkanten av Oviksfjällen, ligger kapellet som under några vinterdagar blir hem för deltagarna i Sydöstra Jämtlands pastorats pilgrimsskidåkning. Boendet är enkelt: öppenspis, utedass, några elradiatorer och en elspis. Vattnet hämtas i dunkar en kilometer bort, transporterade med snöskoter. Det är spartanskt, men samtidigt tillräckligt – och kanske just därför skärps sinnen.

Kapellet, uppfört på kyrkans mark 1977 och invigt året därpå, är byggt i samma stil som fäbodvallens övriga byggnader. Det smälter in i landskapet snarare än bryter av det. Här blir naturen inte bara en fond, utan en del av upplevelsen.

Och det är just naturens närvaro som sätter tonen. Vidderna, tystnaden och ljuset förstärker inte bara det yttre intrycket, utan också den inre resan. För pilgrimsskidåkningen handlar lika mycket om reflektion som om rörelse.

En central gestalt under vistelsen är prästen Gunilla Jonsson som med sin långa erfarenhet – hon har verkat sedan 1979 – leder deltagarna genom dagliga tanketräddar och samtal. Morgnarna börjar i stillhet, med ord som sedan får följa med ut i skidspåren och tillbaka till gemensam reflektion.

Men vistelsen rymmer också kunskap bortom det andliga. Under dagarna ansluter Anki Solsten, verksam inom rensköttsel och som samisk handläggare i pastoratet. Med djup förankring i området guidar hon deltagarna genom det samiska året – inte i fyra, utan åtta årstider.

I kapellet finns en utställning som knyter samman kyrkans högtider med de samiska årstiderna. Här vävs

berättelser om natur, tro och livsvillkor samman. Det handlar om mer än tradition – det handlar om ett sätt att förstå världen.

Solsten beskriver hur klimatförändringarna påverkar renskötelsen i grunden. Tidigare snösmältning, förändrade betesförhållanden och ökade temperaturer skapar nya utmaningar. Under sommaren, när värmen stiger och snöfläckarna försvinner, kan renarna inte längre svalka sig. Insekter och parasiter ökar, stressen likaså.

Under vintern försvåras betet när is och skare hindrar renarna från att komma åt lav. Det leder till stödutfodring och tätare hjordar, vilket i sin tur ökar risken för sjukdomar. För renskötarna innebär det mer arbete, större beroende av maskiner och en allt mer pressad arbetsmiljö.

Även övergångarna mellan årstiderna påverkas. När snön inte kommer som den ska blir det svårare att samla hjorden. När isarna inte bär riskerar flyttleder att

brytas. Det är ett system i obalans – där både djur och människor påverkas.

Under en av dagarna får deltagarna även möta verkligheten bakom berättelserna. Hemma hos Solstens presenteras en renkalv, känd från tv, och samtalen fortsätter tillsammans med dottern Evelina Solsten, renskötare och influenser. Hon beskriver hur extrema vädervariationer – snöstormar, regn och värme – gör kalvarna mer utsatta och förändrar förutsättningarna för hela näringen.

Foto: Anders Sandström

Pilgrimsskidåkningen i Arådalen innebär omkring 8 till 15 kilometer skidåkning per dag.

Foto: Anders Sandström

Anders Sandström skidade under tre dagar tillsammans med en grupp pilgrimer i Arådalen. Här är han med syskonen Karl-Johan Stridh och Helena Strid.

Trots allvaret finns också en tydlig stolthet. Renskötsel är inte bara ett arbete – det är kultur, identitet och en del av det samiska arvet. Men det är också en verksamhet som är djupt beroende av klimatets stabilitet.

Samtidigt pågår pilgrimsvandringen vidare, i sin egen takt. Skidspåren slingrar sig genom landskapet, och varje dag bär med sig nya intryck – både yttre och inre.

Måltiderna blir en del av helheten. Klimatsmart, lokalt producerad mat från Jämtland serveras, med råvaror som fisk från Börtnan och potatis från trakten. Det är enkelt, men genomtänkt – i linje med platsens anda.

När dagarna i Arådalen närmar sig sitt slut är det med en känsla av påfyllning. Inte bara av energi, utan av perspektiv. Kombinationen av fysisk ansträngning, andlig reflektion och ny kunskap skapar något mer än en vanlig vistelse. Det är en resa – både genom fjällandskapet och inåt.

Och kanske är det just där, i mötet mellan snö, tystnad och berättelser, som något verkligen fastnar.

Anders Sandström, klimatstrateg på stiftskansliet i Härnösand

Vandra för själen, hälsan och klimatet

Under 2026 arrangeras Pilgrims Walk for Future i Härjedalen och delar av Jämtland. Under hela året bjuder Svenska kyrkan i området gemensamt in till vandringar av olika modell.

Pilgrims Walk for Future startade 2021 som en manifestation för klimatet när pilgrimsvandrare gick från Vadstena till klimatmötet COP26 i Glasgow. Därefter har rörelse utvecklats med vandringar och andra arrangemang runt om i Norden. I konceptet ingår att lyfta lokala klimat- och miljöfrågor.

En pilgrimsvandring kan betyda olika saker, det beror på vem som tillfrågas. Det mest klassiska är att vandra längs en pilgrimsled med riktning mot en plats som betraktas som helig, där till exempel ett helgon är begravt. Men den kan också vara andra mål.

– Man kan se hela livsvandringen som en vandring mot ett himmelskt mål och då blir varje dag en pilgrimsvandring tillsammans med Gud

och sina medmänniskor, säger Martin Boström, församlingsassistent som är van pilgrimsvandrare och kommer att leda flera av vandringarna nu i sommar.

– Man kan egentligen pilgrimsvandrade var som helst med syfte att söka en djupare tro och mening i sitt liv. Jesus kallelse ”följ mig” inspirerar till både en inre och yttre vandring i tron på honom, säger han.

För Helena Stridh, projektledare för Pilgrim i Sydöstra Jämtlands pastorat är den egna utvecklingen skillnaden.

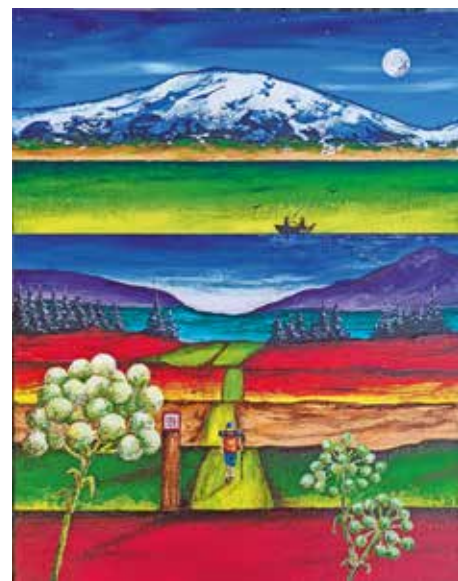
– När man går en pilgrimsvandring finns det tid att vara med gruppen men också för tystnad, reflektion och eftertanke vilket gör att det även blir en inre resa och personlig

utveckling istället för bara sätta en fot framför den andra, säger hon.

Det är församlingarna i Härjedalen, Sydöstra Jämtland, Åre och Frösö, Sunne, Norderö församling som tillsammans arrangerar Pilgrims Walk for Future 2026.

Sara Johansson

Illustration: Eirini Bergström Fournarakis

FAKTA

Vandringar för nybörjare och erfarna

► Inom Pilgrims Walk for Future erbjuds flera olika typer av vandringar

Prova på-vandring – cirka 4 km, tar högst 4 timmar. För nybörjaren. Det enda man behöver ha med sig är kläder efter väder och fika för dagen i en ryggsäck. Enkla andliga övningar.

Dagsvandring – 10-12 kilometer, tar en hel dag eller 6-8 timmar. Matsäck och kläder efter väder. Andliga övningar, tid för tystnad och reflektion, och ibland även en andakt.

Flerdagsvandringar – 15-20 kilometer per dag. Vid många av vandringarna körs packningen mellan övernattningarna och man bär bara det man behöver för dagen. Enklare mat lagas gemensamt eller tas med själv

beroende på vandring. Delande efter varje dag, andliga övningar, tid för tystnad och reflektion, och ibland även andakt.

Se arrangemangskalendern sidan 10 för de vandringar som planerats under sommaren inom Pilgrims Walk for Future.

Din stav gör mig trygg

I psalmernas psalm skriver David: "Inte ens i den mörkaste dal fruktar jag något ont, ty du är med mig, din käpp och din stav gör mig trygg" (Psal. 23:4)

Hemma i farstun står min vandringstav, en välkomstgåva från min första prästtjänst i Jukkasjärvi församling. Jag ser den varje dag och den påminner mig om psaltarspsalmen "Herren är min herde". Den väcker också minnen till liv från de många vandringar vi gjort på stigarna i det vidsträckta Sàpmi. Och när vi vadat över strida jokkar.

Soabbi är stavens nordsamiska namn. I sydligare fjäll säger man klaahka. Snart är det åter dags att fatta den i handen och ge sig ut i markerna. Målet kan vara hägrande fiskevatten eller rengården där kalvarna ska märkas.

Vandringen till fjälls har många likheter med livet självt. Där möter de tunga motluten, där brer den lättgångna heden ut sig eller snåriga och svårvandrade sträckor. Förklarade stunder med vida vyer följs av etapper när krafterna är på upphällningen.

Vilka omständigheter vi än vandrar i är den gode herden vår medvandrar. Hans namn är Jesus Kristus. Den tyngsta stigen till Golgata har han vandrat för vår skull. Hans käpp och stav gör oss trygga. Han ger nya krafter för den fortsatta vandringen.

Redan vid dopets källa lovade den gode herden: "Jag är med er alla dagar till tidens slut" (Matt. 28:20). Jesu löftesord uttalas på hjärtats språk över hela vår jord. På sydsamiska lyder det: "Dijjen dæredem gaajhkide biejjide veartenen minngemes beajjan."

Honom vill vi lovsjunga längs stigen:

Tack för ditt dyra namn och blod. O Jesus, du vår herde god som leder oss till glädjen i ditt rike.

Amen halleluja.

Bo Lundmark

BIJPELE-TEKSTE

Gieriesvoete nænnehke

Guedtieh mannem tsieglie dov vaajmosne, tsieglie dov gietesne!

Gieriesvoete faamohke goh jaemedede, tjohjtjeme veaksehke goh jaemedede-aajmoe.

Buala goh svååjpele dälle.

Eah flueries johkh gieriesvoetem jamhkah,

eah jeanoeh maehsieh dam bitnehtidh.

Jis gie akt gaajhkide eekide vadta gieriesvoetem åstedh, dellie dam væssjoehtibie.

Laav/Høys 8,6-7

▶ Jeatjah bijpeletekstth maahtah daesnie lohkedh: www.bibel.no.

▶ Bijpeletekste jih «Åssjalommesh» juakaldahkesne jih eah sinsitnide jearohks.

Följ sydsamiskt kyrkoliv och kultur

– teckna en prenumeration på Daerpies Dierie

Tidningen kommer ut med fyra nummer per år. En prenumeration kostar 190 kr/år.

Vill du prenumerera?

Mejla redaktören:
dd@samiskmenighet.no

Ange namn och postadress, för leverans av tidningen.

Ange även e-postadress för fakturan.

Konfirmasjon 2026/2027 Saemien Åålmege

Saemien Åålmege inviterer ungdom til konfirmant-undervisning i undervisningsåret 2026/2027! Undervisningen vil legge vekt på samisk identitet, språk, kultur og samisk kristendomsforståelse.

Man kan gjerne være konfirmant både i hjemmemenigheten og i Saemien Åålmege. Konfirmasjons-undervisning foregår med helgesamlinger, nettundervisning og ukesleir avsluttende konfirmasjon.

• 24.-27. september 2026

• 11.-14. februar 2027 allsamisk konfirmantleir (arrangert av Samisk kirkeråd) Laberget, Levanger

• April 2027 Saltdal sammen med Pite- og lulesamisk menighet

• Ukesleir med avsluttende konfirmasjon 27. juni 2027

Saemien Åålmege ønsker deg hjertelig velkommen!

Ta kontakt for mer informasjon og påmelding:

Saemien Åålmege v/Monica Kappfjell
tlf. 99349477 e-post: mk924@kirken.no.

Mår marken väl kan mitt hjärta sjunga

Guds kärlek känns alltid mer påtaglig på sommaren. Det går inte att undgå kraften i den när marken exploderar av liv. Den porlande bäcken. Gräset under fötterna. Färgspelet över fjällen.

Jag tänker på markens rikedom när jag läser de första meningarna i Bibeln. Om alltings början där i Första Mosebok. När jorden låg öde och tom, när djupet täcktes av mörker, och Guds vind svepte över den.

Jag får känslan av att Gud söker något. Ibland talar vi om att Gud skapade människan för att få relatera till oss, men jag tror att det var en längtan efter något större och djupare. Jag tror att Guds kärlek ville landa någonstans. Guds väsen är själva livet. Det ser vi i naturen som sprudlar av liv. Markens växter och djur är en så målande bild av Guds livgivande kärlek.

Jag tror Gud var så full av kärlek att den behövde få landa, få gensvar, få glädjas i överflödande liv. Det är också min bild av Big Bang, att det är Guds kärlek som spränger genom tomhetens och ensamhetens universum och skapar liv överallt där den far fram.

En kärlek som formar och landar i ditt liv och mitt. I allt skapat omkring oss. För att Gud vill älska oss, glädjas över oss och välsigna oss.

Det är en skön tanke att leva med, att vara efterlängtd och välsignad av Gud. Men också att Gud har gett oss ett sammanhang från skapelsens stund. Både skapelsen i tidens begynnelse som en gudomlig gemenskap, och vårt eget livs början.

Vi lever i en gudomlig gemenskap som är ett ömsesidigt beroende för att allt liv ska kunna främjas. Det är ju kärlekens själva grund: att glädjas åt att andra växer och frodas. Att se deras lycka som min egen, oavsett om det är människor, naturen eller djuren.

För det är ju så, mår marken väl, då kan mitt hjärta sjunga.

Men det är också så att vi bär på samma längtan som Gud att få älska och bli älskade. Vi är Guds avbild, och den tydligaste likheten mellan oss och Gud är vår förmåga att älska.

Den kärleken behöver få landa någonstans.

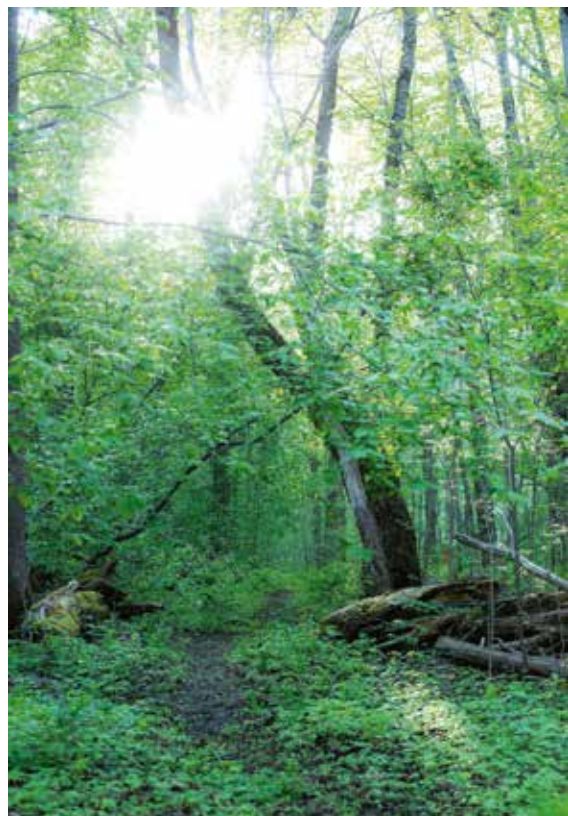

Foto: Kerstin Stickler

*Vi bär på
samma
längtan
som Gud
att få
älska
och bli
älskade*

Då är det inte konstigt att ensamhet är en av våra största folksjukdomar. Eller att klimatkrisen fyller oss med förtvivlan. Det skapar en dissonans med själva skapelsens grund, den som är samexistens och gemensam växt.

Men i vår kärlek till Gud kan vi bli påminnda om det liv som är utan gräns. Att vi kan skapa tillsammans med Gud och hela Guds verk. Att den glädjesång som fyller mig när jag skådar ut över fjället, den är full av Guds skaparkraft. En välsignelse för den tid vi lever i som kan förändra världen.

*Mov vuelie voejkenem guadta,
gieriesvoeteste alman lokngese,
jih mov vueliem dutnjien vadtam,
guhte gieriesvoeteste sjugnede.*

*Min sang den bærer min sjel,
mot himmelen den løfter seg,
og min sang den gir jeg til deg,
du som skaper alt med kjærlighet.
(Saalmegærja 6:4)*

**Teresia Boström, biskop
i Svenska kyrkan, Härnösands stift**

Ny samisk kategorialmenighet under oppstart

I en lengre periode har det vært arbeidet spesielt med forholdene for lulesamisk kirkeliv i Norge. Kirkemøtet i begynnelsen av april vedtok at det skal opprettes en «kategorialmenighet for samer i pitesamisk og lulesamisk språkområde». Menigheten skal fungere på samme måte som Saemien Åålmege som er en kategorialmenighet i sørsamisk område.

Et viktig premiss for kategorialmenighetene er at de som er medlemmer der ikke taper noen rettigheter i forhold til lokalmenigheten der man bor. Kategorialmenigheten kommer i tillegg, og man har fortsatt like sterk tilknytning til sin lokale kirke og menighet selv om man melder seg inn i kategorialmenigheten.

En første markering av Kirkemøtets vedtak ble gjennomført i Drag og Helland kirke 12. mai. Der møtte medarbeidere i det lulesamiske kirkelivsprosjektet og personer fra det lulesamiske miljøet sammen med kirkeledere fra regionalt og nasjonalt nivå. Vel 30 personer var samlet i et kirkerom innredet med bålplassen i midten som i en samisk gåetie/kåte. Der møttes alle i øynehøyde til felles opplevelser og samtale. Markeringen hadde også musikalske innslag ved Ronja Katrin Larsen. Både

gjennom sangene og fortellinger formidlet hun noe av samiske livsforståelse og livserfaringer fra området som gjorde sterkt inntrykk.

Gjennom ulike fortellinger fikk man formidlet opplevelser og erfaringer fra levd liv og fra det lulesamiske kirkelivsprosjektet som startet i 2021. Betydningen av prosjektet og en pite- og lulesamisk kategorialmenighet kom tydelig fram. Kristen tro er en del av det samiske livet.

- Samer har båret tro og bønner, til dels under vanskelige kår. Opprettelsen av kategorialmenigheten er å gjøre det som er rett. Kirka har ikke anerkjent samisk språk og kultur. Vi sier takk til de som bar sin tro, også når kirka ikke bar den, sa biskop i Sør-Hålogaland Svein Valle.

Både leder i Kirkerådet Harald Hegstad og Samisk kirkeråds leder May Bente Jønsson viste til at den nye menigheten er en del av en lengre prosess i kirka. Kirka er ikke bare norsk, men et fellesskap av alle folk.

- Fornorskningen har vært et tap for hele kirka. Samisk kirkeliv er et viktig arbeid som viser fellesskapet i Jesus Kristus, ikke i etnisitet, sa Hegstad.

- En pite- og lulesamisk menighet vil styrke forstå-

Foto: Sør-Hålogaland bispedømme/Beate Tverbakk

Leder i Tysfjord og Hamarøy menighetsråd Ane Thorp Steinsvåg ønsket velkommen til en dag med samtaler veien videre etter vedtaket om pite- og lulesamisk kategorialmenighet.

elsen av det samiske mangfoldet. Dette arbeidet har betydning for kommende generasjoner, sa Jønsson.

Rolf Steffensen har vært sokneprest i Hamarøy og lulesamisk område og har vært en tydelig talsperson for prosjektet.

- Vi står på skuldrene til mange. Dette er både et slutt punkt og et start punkt, sa Steffensen som la vekt på at språk og kultur også er ytre uttrykk for en indre teologi.

- Når kirka tar sin egen forståelse for gitt opptrer den som hegemonisk, sa han videre og oppfordrer til teologisk tenkning og utprøving i åpen dialog med biskopen.

Gangen videre er at det nå sendes ut et forslag til ordning for menigheten som så kan vedtas på Kirkemøtet neste år. Etter det kan det velges et eget menighetsråd for kategorialmenigheten – og det hele kan markeres på nytt og enda større.

Foto: Sør-Hålogaland bispedømme/Beate Tverbakk

Gruppeoppgaver rundt kaffebordet. Leder i Sør-Hålogaland bispedømmeråd Helga Kjellevold og guojmmeváldiddje Andrine Øvervoll Eivik diskuterer sammen. I forgrunnen skimtes Leder i Tysfjord og Hamarøy menighetsråd Ane Thorp Steinsvåg og tidligere leder i Samisk kirkeråd Oddvar Andersen.